

ימי תשועה, לקראת יום ירושלים
סיפורה של דמות – דוד המלך
מפתח הלב מתוך אמונה, המינהל לחינוך דתי

ב"ה

סיפורה של דמות - דוד המלך

ימי תשועה, לקראת יום ירושלים

רציונאל

דוד המלך בחר בירושלים, שהייתה עיר יבוסית, לבירת ממלכתו. הוא הפך אותה למקום רוחני מרכזי ולשם העלה את ארון ברית ה' בשמחה ובריקודים תוך הקרבת עולות. בספר תהילים (קל"ב, י"ג) מוזכרת הסיבה לבחירה זו: "כִּי בָחַר הַבְּצִיּוֹן, אֲנִי לְמוֹשָׁב לִּי". הקב"ה בחר בה בירושלים ורצה אותה. ירושלים נבחרה בידי ה' להיות העיר המקודשת ביותר לעמנו. בה בנה שלמה את המקדש ובה הייתה השראת השכינה. מעבר לכך ישנן סיבות פוליטיות כלכליות וביטחוניות שהשתלבו בד בבד עם הבחירה האלוקית.

- הערים החשובות היו חברון ביהודה, ובית-אל, שילה ושכם באפרים. אילו בחר באחת הערים האלה לעיר בירה היה חשש ששבטים יתרעמו על כך שלא בחר בעיר שבתוך שבטם. ירושלים שהייתה עד לא מזמן עיר יבוסית, התאימה בגלל הניטרליות שלה.
 - ללא מקור מים קבוע לא היה ניתן להקים עיר בתקופת התנ"ך, שלא כבימינו שמוליכים את המים בצנרת לכל מקום. לירושלים שני מעיינות סמוכים: הגיחון ומעין עין רוגל.
 - ירושלים 'מבוצרת' באופן טבעי, חוץ מהצפון שהוא פגיע. היא מוקפת מכל עבריה בעמקים: הקידרון במזרח, גיא בן הינום בדרום, ומצד מערב הטירופאון.
 - ירושלים נמצאת במקום מרכזי, בין שני הגושים השבטיים הגדולים, יהודה וישראל.
 - ירושלים קרובה לדרך האורך (דרך האבות, על רכס הרי השומרון), שהוליכה צפונה, ולדרך הרחב שהוליכה לעבר הירדן המזרחי.
- ירושלים הופכת לסמל הברית בין בית דוד לה' (שמואל ב', ז').
בשיעור זה ילמדו התלמידים על הברית הנצחית בין ירושלים לדוד מלך ישראל.

מטרות:

- התלמידים ילמדו על הקשר בין דוד המלך לירושלים.
- התלמידים יבינו מדוע נבחרה ירושלים להיות בירתה של מדינת ישראל.

מבנה השיעור:

פתיחה: למה דווקא ירושלים היא עיר הבירה?
גוף השיעור: חוזרים בזמן שלושת אלפים שנה

ימי תשועה, לקראת יום ירושלים
סיפורה של דמות – דוד המלך
מפתח הלב מתוך אמונה, המינהל לחינוך דתי

ב"ה

סיכום: מכתבי הוקרה

מהלך השיעור:

פתיחה: למה דווקא ירושלים היא עיר הבירה?

- נספר לתלמידים: ב"א בכסליו תש"ט, 13 בדצמבר 1948 הודיע ראש הממשלה הראשון של מדינת ישראל דוד בן גוריון על הפיכתה של ירושלים לעיר בירתה של מדינת ישראל, וכך הוא אמר:
"למדינת ישראל הייתה ותהייה רק בירה אחת – ירושלים הנצחית. כך היה הדבר מלפני שלושת אלפים שנה, וכך זה יהיה, כפי שאנו מאמינים – עד סוף כל הדורות" (מתוך נאומו של דוד בן גוריון)

• שאלות לדין:

1. מדוע התעקש דוד בן גוריון שירושלים תהיה בירתה של המדינה?
2. מה ידוע לכם על ירושלים שלפני שלושת אלפים שנה? מי מלך בה?
3. מדוע לדעתכם מכנה דוד בן גוריון את ירושלים "ירושלים הנצחית"?

גוף השיעור – חוזרים בזמן שלושת אלפים שנה

- נאמר לתלמידים שכדי לענות על שאלות אלו אנו צריכים לחזור אחורה בזמן, כ- 3000 שנה.
- נקרא מכתב (דמיוני) שכתב ילד מאותה תקופה:

קוראים לי אבנר ואני גר בשילה.
אבא שלי הוא לוחם אמיץ בצבא של דוד המלך. אני גאה באבא שלי אבל כבר מתגעגע אליו. אתמול הוא הגיע לחופשה קצרה וסיפר לנו בהתרגשות: "המלך דוד רוצה להקים ממלכה בעיר יבוס. סוף סוף לא יהיו פילוגים בין ממלכת יהודה לממלכת אפרים וכולנו נהיה עם אחד מאוחד. בסוד הוא גילה לי שהמלך הציע פרס למי שיכבוש את העיר מידי היבוסים ויואב שהיה בן אחותו של המלך דוד הצליח במשימה. הוא ניתק את היבוסים ממקורות המים של העיר והביא לניצחון. אבל כמובן שהכול בזכות ה' שנותן לנו כוח לנצח במלחמות" אמר.
"למה דווקא להקים ממלכה בעיר היבוסים?" שאלתי בפליאה.
אבא הסביר שדוד המלך לא רצה להקים ממלכה בנחלת יהודה וגם לא בנחלת אפרים. הוא חיפש מקום שלא שייך לאף אחד. כך לא יהיו מחלוקות בעם.
"המומחים של דוד בדקו ומצאו שהעיר שתוקם נמצאת באמצע בין נחלת אפרים לנחלת יהודה ומצוי בקרבת מעין הגיחון ומעין עין רוגל כך שלא יהיו בעיות של חוסר מים והחומות בה יגנו על העיר מפני אויבים", הוסיף.

ימי תשועה, לקראת יום ירושלים
סיפורה של דמות – דוד המלך
מפתח הלב מתוך אמונה, המינהל לחינוך דתי

ב"ה

"ואיך יקראו לעיר? שאלתי. "שלם", אמר אבא "או אולי ירושלם, או ירושלים, או ציון, או כל השמות יחד. עדין לא החליטו...".

אבא עצר מדיבורו ושתק שתיקה ארוכה. לפתע אמר: "הסיבה האמיתית להקמת ממלכה בעיר הזו היא כי בה בחר ה' מכל המקומות בארץ. דוד המלך לימד אותנו שה' בחר בציון. שם מבקש דוד לבנות את בית המקדש", אבא אמר את הדברים בהתרגשות גדולה, עד שגם אני התרגשתי מאוד.

סוף סוף יש לנו עיר בירה מאוחדת. עכשיו אני מבין שאם ה' בחר בירושלים אז היא תהיה לעד עיר הבירה והחשובה של עם ישראל.

- נחזור לשאלות שבחלק הפתיחה ונענה עליהן.
- נספר שאחרי אלפיים שנה שעם ישראל היה מפוזר בכל העולם, בגלות, ה' החזיר אותנו לארץ שלנו. במלחמת ששת הימים חזרנו לירושלים המאוחדת שאיחדה סביבה את עם ישראל, כמו דוד שאיחד סביבו את כל השבטים.

סיכום: מכתבי הוקרה

- ניתן לבחור אחת מהאפשרויות הבאות:
 - כתבו מכתב תודה לדוד המלך על שכבש את ירושלים והפך אותה לבירת הממלכה.
 - כתבו מכתב לאבנר וספרו לו על ירושלים של היום.
 - כתבו מכתב תודה לדוד בן גוריון שהתעקש שירושלים תהיה לעיר הבירה של מדינת ישראל.